

Kop in het Dok

In een aantal artikelen in deze krant is onlangs aandacht besteed aan de Zuidas. Het Centraal Planbureau rekende op verzoek van de minister van Verkeer en Waterstaat uit dat de beoogde maatregelen voor de infrastructuur in Dijk- noch Dokmodel rendabel zullen zijn. Het betreft hier nog maar een zogenaamde KKB, kengetallen-kosten-baten-analyse en uiteraard valt over het rekenmodel, parameters en nog zo wat veel te twisten. Wethouder Stadig deed dat meteen. Nu vergaderde kort na het verschijnen van de CPB-publicatie de desbetreffende commissie van onze Amsterdamse gemeenteraad. Daar waren weer andere modellen aan de orde om te bepalen welke koers Amsterdam met de Zuidas moet varen. Een businesscase-model, daarmee rekenen Rijk en gemeente samen de kosten en opbrengsten uit. Resultaat ruim negatief. Een Financieel Perspectief model van het eigen Ontwikkelingsbedrijf, nog meer negatief. Een knoppen-analyse, die inhoudt dat alle wensen voor het Dokmodel wel een tandje minder kunnen als je aan een knopje draait. Dat daarmee het hele resultaat naar de knoppen gaat wordt mogelijk voor lief genomen. Een risicoanalyse die laat zien dat de grote risico's op kostenstijging nog verre overtroffen worden door de risico's op (het niet behalen van) opbrengsten. Je zou denken dat er dan nog wel iemand met een eigen Klompenmodel in de raad opstaat: je kunt op je klompen wel aanvoelen dat het onder de grond willen brengen van een dubbele vier/vijfbaansweg, zware en lichte rail in vele sporen verschrikkelijk duur wordt. En dat de opbrengsten dan voor heel Nederland zonneklaar moeten zijn. Het gaat hier om ietsje meer dan een bijdrage voor een stedelijk museum van internationale allure, dat deze stad al niet op kan brengen. Maar nee, van links tot rechts staat men pal achter de wethouder. Die wil een NV met het Rijk oprichten waarin 50/50, samsam zeg maar, lief en leed gedeeld wordt. Het leed is vooral aan Amsterdamse zijde te verwachten omdat immers in alle modellen het risico op de opbrengsten het grootste risico is. Het zal dan wel erg lief van het Rijk zijn om daarin mee te gaan, onderhandelen op basis van sam-moos ligt meer in de rede. De particuliere kantoorinvesteerdere maken nu al pas op de plaats en twee van de drie woningontwikkelaars willen de afspraken wijzigen, IJburgeren heet dat. Geen nood zeggen Stadigs stukken, we leveren alle opbrengsten in, ook die van andere stukken Zuidas. Alle flanken omhoog. We kunnen zelfs het gebied van de RAI nog toevoegen, dan halen we het wel. Of nog meer programma, lees kantoren, of nog meer parkeerplaatsen, we rekenen net zolang de hemel in tot we positief uitkomen. Op deze manier rekenen laat goed zien hoe een middel een doel wordt in een beleidsproces. Het Dok is doel geworden. Ooit was er een Masterplan Zuidas dat de stad gouden bergen beloofde en 'helen van het stedelijk weefsel' tussen Zuid en Buitenveldert. De bergen moeten steeds hoger worden om een zweem van goud te laten zien en

het weefsel raakt verstrikt en verstikt door files. Toplocatie?

12 januari 2004

Lieneke Meurs, socioloog en bestuurslid van de
Vereniging Beethovenstraat/Parnassusweg